

Kohti vihreää kasvua

Suomenkielinen tiivistelmä

- Vihreä kasvu merkitsee talouskasvun ja taloudellisen kehityksen edistämistä niin, että varmistetaan hyvinvointimme perustan muodostavien luonnonvarojen ja ympäristöpalvelujen saanti myös jatkossa. Tämä onnistuu aktiivoimalla kestävästä kasvusta tukevat investoinnit ja innovaatio, jotka myös luovat uusia taloudellisia mahdollisuuksia.
- Paluu vanhoille tavoille ei olisi järkevää, eikä se lopulta olisi myöskään kestävä ratkaisu, koska siihen liittyvistä riskeistä voi seurata inhimillisiä tuhoja ja talouskasvun ja kehityksen rajoitteita. Seurauksena voisi olla lisääntynyt vesipula, luonnonvaroihin liittyvät pullonkaulat, ilmastonmuutos ja peruuttamaton biodiversiteetin väheneminen; siksi tarvitsemme vihreään kasvuun tähtääviä strategioita.

Vihreän kasvun lähteet

Vihreä kasvu voisi tarttua taloudellisiin ja ympäristön haasteisiin ja ottaa käyttöön uusia kasvun lähteitä seuraavilla tavoilla:

- **Tuottavuus.** Tuottavuutta lisäävät kannustimet resurssien ja luonnonvarojen käytössä: tuottavuuden parantaminen, hävikin ja energian kulutuksen vähentäminen ja resurssien varaaminen arvokkaimpaan käyttöön.
- **Innovaatio.** Poliitiikan ja rakenteiden tukemat innovaatiomahdollisuudet, jotka sallivat ympäristöongelmien uudenlaisen käsittelyn.
- **Uudet markkinat.** Uusien markkinoiden luominen stimuloimalla ympäristöystävällisten teknologioiden, tavaroiden ja palveluiden kysyntää; uusien työmahdollisuuksien luominen.
- **Luottamus.** Investoijien luottamuksen lisääminen vakauttamalla valtioiden tapoja käsitellä ympäristöongelmia ja lisäämällä näiden tapojen ennustettavuutta.
- **Vakaus.** Vakaammat makrotaloudelliset olosuhteet, vähentynyt luonnonvarojen hintojen epävakaas ja julkisen talouden vakauttamisen tukeminen esimerkiksi arvioimalla julkisen kulutuksen rakennetta ja tehokkuutta ja lisäämällä tuloja saastuttamisen hinnoittelun kautta.

Se voi myös pienentää kasvuun kohdistuvien negatiivisten sokkien riskiä seuraavilla tavoilla:

- **Luonnonvarojen pullonkaulat** nostavat investointien hintaa, esimerkiksi lisäämällä pääomavaltaisen infrastruktuurin tarvetta, kun vesivarat vähentyvät tai niiden laatu huonontuu (esim. suolanpoistolaitteet). Tässä suhteessa luonnonvarojen menettäminen voi ylittää talouden luomat edut ja horjuttaa kestävästä kasvusta tulevaisuudessa.
- Luonnon järjestelmien **epätasapaino** lisää myös syvällisempien, äkillisten, erittäin haitallisten ja potentiaalisesti peruuttamattomien vaikutusten mahdollisuutta. Tämä uhkakuva on jo toteutunut joidenkin kalakantojen kohdalla ja voisi toteutua biodiversiteetin vahingoittuessa laantumattoman ilmastomuutoksen johdosta. Yritettäessä selvittää potentiaalisia kynnyksiarvoja on saatu selville, että joissain tapauksissa # ilmastomuutos, globaali typpikierto ja biodiversiteetti # nämä arvot on jo ylitetty.

Vihreän kasvun puitteet

Sama vihreään kasvuun tähtäävä strategia ei sovi kaikille. Talouskasvun polun vihertäminen riippuu poliittisista ja institutionaalisista tekijöistä, kehityksen tasosta, luonnonvarojen määrästä ja erityisesti ympäristöön liittyvistä ongelma-alueista. Kehittyneiden maiden, nousevien talouksien ja kehitysmaiden kohtaamat haasteet eroavat toisistaan. Lisäksi haasteet vaihtelevat erilaisten taloudellisten ja poliittisten tilanteiden mukaan.

Toisaalta on myös ongelmia, joihin on löydyttävä vastaus kaikissa olosuhteissa. Tärkeintä on, että jokaisen vihreään kasvuun tähtäävän strategian ytimessä on hyvä talouspolitiikka. Joustava, dynaaminen talous on todennäköisesti paras alusta kasvulle ja mahdollistaa siirtymisen vihreään kasvuun. Vihreä kasvu vaatii luonnonvarojen paljon tehokkaampaa käyttöä ympäristöpaineiden minimoimiseksi. Luonnonvarojen tehokas käyttö ja hallinta on talouspolitiikan ydintavoite ja apua tarvitaan myös monilta fiskaalisilta ja sääntelyyn liittyviltä toimenpiteiltä, joita ei normaalisti liitetä "vihreään" ohjelmaan. Joka tapauksessa politiikan on tukeuduttava moniin erilaisiin toimenpiteisiin, ei pelkästään perinteisesti "vihreään" politiikkaan.

Vihreä kasvustrategia keskittyy talous- ja ympäristöpolitiikan toisiaan vahvistaviin osiin. Se ottaa huomioon luonnonvarojen täyden arvon tuotannontekijänä sekä sen roolin talouskasvussa. Se keskittyy ympäristöpaineiden kustannustehokkaaseen laimentamiseen, joka tukee siirtymistä kohti uusia kasvumalleja, jotka välttävät kriittisten paikallisten, alueellisten ja maailmanlaajuisten ympäristöön liittyvien kynnysten ylittämistä.

Innovaatio on avainasemassa. Nykyisen tuotantotekniikan ja kuluttajien käytöksen voidaan odottaa tuottavan vain tietyn verran positiivisia tuloksia; tämä on raja-arvo, jonka ylityttyä luonnonvarojen kuluttamisella on negatiivinen vaikutus kokonaiskasvuun. Rajan tarkka sijainti ei ole tiedossa kaikissa tapauksissa, mutta tiedossa on, että (kulutettujen) luonnonvarojen korvaaminen uudestaan tuotettavalla pääomalla on innovaation puutteessa rajallista. Innovaation avulla voidaan erottaa talouskasvu luonnonvarojen ehtymisestä työntämällä rajaa kauemmas.

Vihreä kasvustrategia huomioi myös sen, että kun keskitytään bruttokansantuotteeseen talouskehityksen mittarina, ei huomioida luonnonvarojen vaikutusta varakkuuteen, terveyteen ja hyvinvointiin. Se käyttääkin useampia

edistyksen mittareita, jotka sisältävät talouskasvun rakenteen ja laadun sekä niiden vaikutuksen ihmisten varakkuuteen ja hyvinvointiin. Tässä ja monessa muussa suhteessa vihreä kasvu on välttämätön osa kestävästä kehitystä (Laatikko 1).

Joidenkin saastepäästöjen kustannukset ja tiettyjen luonnonvarojen liiallinen käyttö ovat tiedossa suhteellisen hyvin. Edut tulevat selvästi esille, kun oikeanlainen politiikka otetaan käyttöön. Joissakin tapauksissa ekosysteemipalvelujen # ihmisten luonnosta saama hyöty # ylläpitämisestä saatavien etujen määrään ja ajoitukseen liittyy epävarmuutta, koska ekosysteemipalvelujen, ilmastonmuutoksen ja biodiversiteetin vuorovaikutus on monimutkaista. Suojautumalla nyt epäsuotuisilta, peruuttamattomilta ja jopa katastrofaalisilta seurauksilta voimme välttää merkittäviä taloudellisilta kustannuksilta tulevaisuudessa.

Talouspoliittisten päätösten on huomioitava pitkän tähtäimen näkemys. Kasvumallit ja teknologinen muutos tukevat toisiaan ja luovat polkuriippuvuutta sekä teknologista ja institutionaalista lukkiutumista. Lisäksi ympäristövaikutukset ovat kumulatiivisia ja joissain tapauksissa peruuttamattomia. Ne luovatkin vahvan yhteyden nykyajan päätösten ja tulevaisuuden mahdollisuuksien välille.

Laatikko 1. Vihreä kasvu ja kestävä kehitys

Kestävä kehitys muodostaa tärkeän taustan vihreälle kasvulle. OECD:n vihreä kasvustrategia käyttää hyväkseen kaksikymmentä vuotta sitten pidetyn Rion konferenssin jälkeen tehtyä huomattavaa määrää analyyseja ja poliittisia ponnistuksia. Se kehittää selvän ja keskitetyn ohjelman Riossa alkunsa saaneiden kestävä kehityksen pyrkimysten toteuttamiseksi.

Vihreä kehitys ei voi korvata kestävästä kehitystä, mutta sitä tulisi pitää osana kestävästä kehitystä. Se on kapealaisempi ja sisältää poliittisen toiminnan asialistan, joka voi auttaa saavuttamaan todellista, mitattavaa edistystä talouden ja ympäristön rajapinnalla. Se keskittyy vaalimaan innovaation, investoinnin ja kilpailun tarvitsemia olosuhteita, jotka voivat luoda uusia, kestävien ekosysteemien kanssa yhdenmukaisia talouskasvun lähteitä.

Vihreiden kasvustrategioiden on huomioitava erityisesti monet sosiaali- ja tasa-arvo-ongelmat, jotka voivat olla suoraa seurausta talouden vihertämisestä # sekä kansallisella että kansainvälisellä tasolla. Tämä on ratkaisevan tärkeää vihreän kasvupolitiikan onnistuneelle käyttöönotolle. Strategiat tulisi ottaa käyttöön yhdessä sellaisten aloitteiden kanssa, jotka keskittyvät kestävä kehityksen muodostamaan laajempaan yhteiskunnalliseen tukipylväeseen.

Vihreään kasvustrategiaan kuuluu myös toteuttamiskelpoinen poliittinen kehys, joka on suunniteltu tarpeeksi joustavaksi, jotta se voidaan toteuttaa yksilöllisesti erilaisten kansallisten olosuhteiden ja kehityksen eri vaiheiden mukaan. Yhteistyössä muiden kansainvälisten organisaatioiden, esimerkiksi UNEPin, UNESCAPin ja Maailmanpankin, aloitteiden kanssa OECD:n vihreään kasvuun liittyvä työ on suunniteltu niin, että se edistää Rio +20:n tavoitteita.

Vihreän kasvupolitiikan ja köyhyden vähentämisen yhteensovittaminen on tärkeää sovellettaessa tätä mallia nousevissa talouksissa ja kehitysmaissa. Vihreä kasvu ja köyhyden vähentäminen tukevat toisiaan tärkeillä tavoilla, joita voidaan hyödyntää ohjattaessa kehitystä kohti Millenium Development -tavoitteita. Näitä ovat esimerkiksi tehokkaamman infrastruktuurin tuominen lähemmäs ihmisiä (esim. vesi ja kuljetus), ympäristön pilaantumisen aiheuttamien terveysongelmien lieventäminen ja tehokkaiden kustannuksia pienentävien ja tuotteliaisuutta lisäävien sekä samalla ympäristöpaineita vähentävien teknologioiden käyttöönotto. Koska luonnonvaroilla on keskeinen rooli matalan tulotason maissa, vihreä kasvu voi vähentää alttiutta ympäristöriskeille ja lisätä köyhien toimeentulon varmuutta.

Vihreiden kasvustrategioiden olennaisimmat osat

Vihreiden kasvustrategioiden on kannustettava yritysten ja kuluttajien ympäristöystävällistä käyttäytymistä, helpotettava työpaikkojen, pääoman ja teknologian sujuvaa ja oikeudenmukaista uudelleen sijoittamista kohti ympäristöystävällisempiä toimintoja ja kannustettava ja tuettava ympäristöystävällistä innovaatiota sopivalla tavalla.

Vääränlainen politiikka, markkinoiden rajoitukset ja vääristymät johtavat markkinahäiriöihin tai ovat niiden seurausta, mikä tarkoittaa, että yksityishenkilöiden taloudellisesta toiminnasta saama hyöty ja koko yhteiskunnan saama hyöty eivät kohtaa. Vihreä kasvupolitiikka tähtää näiden hyötyjen yhdistämiseen ja "vihreiden" investointien ja innovaation tuoton nostamiseen. Ne tähtäävät myös minimoimaan muutoksen jakamisvaikutukset, jotka koskevat yhteiskunnan vähiten etuoikeutettuja ryhmiä, ja hallitsemaan yrityksiä koskevat negatiiviset taloudelliset vaikutukset, samalla säilyttäen kannustimet, jotka tukevat yritysten taloudellisen suorituksen parantamista,

Vihreän kasvustrategian käyttöönottoon liittyy erilaisia instrumentteja, jotka kuuluvat kahteen laajaan poliittiseen ryhmään. Ensimmäiseen ryhmään kuuluvat puitteet, jotka vahvistavat sekä talouskasvua että luonnonvarojen suojelua. Tällaisia ovat keskeiset fiskaaliset ja säännöstelyyn liittyvät puitteet, esimerkiksi vero- ja kilpailupolitiikka, jotka hyvin suunniteltuina ja toteutettuina maksimoivat luonnonvarojen tehokkaan kohdentamisen. Tämä on se talouspolitiikan tuttu asialista, johon on lisätty oivallus sen mahdollisuudesta olla yhtä hyväksi ympäristölle kuin taloudelle. Näihin puitteisiin tulisi lisätä innovaatiopolitiikka (1), joka antaa suurta arvoa luovuudelle, jota tarvitaan, jos aiomme käyttää luonnonvaroja paljon nykyistä säästeliäämmin ja tehokkaammin.

Toinen ryhmä koostuu politiikasta, joka tähtää luonnonvarojen tehokkaan käytön kannustamiseen ja saastuttamiseen kallistamiseen. Ryhmään kuuluu sekoitus hintaan perustuvia ja muita poliittisia välineitä. Tämän raportin Liitteessä 1 on tietoa laajasta poliittisesta työkalupakista näiden kahden ryhmän tukemaa vihreää kasvua varten.

Vaikka kansalliset olosuhteet eroavatkin toisistaan, saastuttamisen tai harvinaisten luonnonvarojen liikkakäytön hinnoittelu - verotuksen ja vaihdettavien lupajärjestelmien kaltaisten mekanismien avulla - tulisi olla politiikan keskeinen osa. Hinnoittelumekanismilla on tapana minimoida kyseisen tavoitteen saavuttamisen kustannukset ja kannustaa tehokkuuden ja innovaation lisäämistä edelleen. Tärkeää on, että lisääntynyt ympäristöön liittyvän verotus voi toimia osana kasvuun tähtääviä verouudistuksia, siirtämään verotaakkaa pois vääristävistä yritys- ja tuloverotuksesta sekä sosiaalimaksuista. Myös energia- ja hiilidioksidiverotus voi olla luonnollinen osa julkisen talouden vakauttamispakettia. Se on houkutteleva vaihtoehto työn tai yritysten verotukselle ja julkisten menojen suurille leikkauksille.

Markkinainstrumentit eivät sovi kaikkiin tilanteisiin. Joissakin tapauksissa hyvin suunniteltu sääntely, aktiivinen teknologiaa tukeva politiikka ja vapaaehtoiset menettelytavat voivat olla sopivampia tai ainakin tärkeä lisä markkinainstrumenteille. Lisäksi yritysten ja kuluttajien herkkyyttä hintasignaaleille voidaan vahvistaa tietoon perustuvilla toimenpiteillä, jotka korostavat tiettyjen aktiviteettien aiheuttamia ympäristöhaittoja ja mahdollisia vaihtoehtoja.

Talouden voittojen muuttaminen on vain osa ratkaisua. Yhteiskunnat tulevat riippuvaisiksi tutuista instituutioista ja teknologioista. Yhteiskunnallinen ja taloudellinen pysähtyneisyys voi olla niin syvälle juurtunutta, että edes melko suuret muutokset tuotoissa eivät muuta käyttäytymistä. Vahva innovaatiokyky on ratkaisevan tärkeää luotaessa kapasiteettia läpimurroille ja uudennaisille tuotanto- ja kulutusmalleille. Innovaatio voi luoda uusia kasvun lähteitä, jotka heijastavat paremmin luonnonvarojen kokonaisarvoa yhteiskunnalle ja vähentävät ympäristöriskien huomioimisen kustannuksia. Vihreiden kasvustrategioiden on tartuttava seuraaviin vihreän innovaation haasteisiin:

- Monet ympäristöön liittyvät ulkoisvaikutukset ovat alihinnoiteltuja tai niitä ei ole hinnoiteltu ollenkaan. Näiden ulkoisvaikutusten seurauksia ei ehkä ymmärretä kunnolla. Esimerkiksi hiilen hinnoittelu voi kannustamaan innovaatiota tarttumaan ilmastonmuutoksen ongelmiin, mutta nykyisellään hiilen hinnat ovat matalalla, eivätkä siksi muodosta tarpeeksi vahvaa kannustinta.
- Polkuriippuvuuden ja nykyisten teknologioiden ja järjestelmien valta-aseman takia uusien teknologioiden voi olla vaikeaa kilpailla, luoda markkinapaikka ja laajentaa, minkä takia joskus tarvitaan tilapäistä tukea. Innovaatiota tukevat instrumentit on suunniteltava huolella niin, että ne edistävät tehokkaiden teknologioiden kehittymistä ja käyttöönottoa ja samalla minimoivat teknisen lukkiutumisen riskin, kilpailun puutteen ja yksityisten investointien syrjäyttämisen.
- Kaupan ja investoinnin esteet voivat huomattavasti jarruttaa vihreiden teknologioiden kehitystä ja leviämistä maailmanlaajuisesti. Näiden esteiden vähentäminen yhdessä immateriaalioikeuksien tehokkaan suojelemisen ja täytäntöönpanon kanssa on välttämätöntä, kun kannustetaan teknologioiden kehittämistä ja leviämistä ja suorien ulkomaisten sijoitusten helpottamista ja lisensointia.

Kasvun vihertäminen vaatii myös politiikkaa, joka luo seuraavan sukupolven teknologioille sopivan verkkoinfrastruktuurin, etenkin energian, veden, kuljetuksen ja tietoliikenneverkkojen kaltaisilla aloilla. Vihreään infrastruktuuriin sijoittamalla voidaan välttää kallista epätehokkaisiin kasvumalleihin lukkiutumista. Se voi vauhdittaa

talouskasvua ja sillä on myös yhteiskunnallisia ja terveydenhoitoon liittyviä etuja. Kehittyvissä talouksissa on mahdollista siirtyä nopeasti uudenlaiseen infrastruktuuriin kehittämiseen. Julkisen ja yksityisen rahoituksen järjestäminen esimerkiksi niin, että tehdään julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyösopimuksia, käytetään tariffien ja verojen sekoitusta, helpotetaan suurten institutionaalisten kumppaneiden sijoituksia uudistamalla sääntelyyn liittyviä esteitä ja annetaan viisaita pitkän aikavälin poliittisia signaaleita # on tärkeää, kun otetaan huomioon useimmissa maissa tarvittavat laajamittaiset investoinnit.

Kaiken kaikkiaan vihreän kasvustrategian menestymiselle on tärkeintä hyvin määritellyt toiminnan puitteet ja yhtenäiset talous- ja ympäristöpoliittiset kriteerit. Tunnistaakseen paikallisiin olosuhteisiin sopivan poliittisen sekoituksen sen on rakennettava laajalle ministeriöiden ja valtionhallinnon eri tasojen sekä valtionhallinnon ulkopuolisten sidosryhmien väliselle yhteistyölle. Usein sopivan institutionaalisen kapasiteetin kehittäminen on välttämätön edellytys sille, että vihreä kasvu voidaan liittää talousstrategioiden ja muun politiikan ytimeen ja että rahoitus-, talous- ja ympäristövirastoille voidaan varmistaa johtava rooli.

Sujuvan työmarkkinasiirtymän varmistaminen

Vihreämpi kasvu luo työpaikkoja, mukaan lukien koulutusta vaativat työt uusilla vihreän innovaation aloilla. Jotkut työt ovat kuitenkin vaarassa ja siksi onkin tuettava työntekijöiden uudelleensijoittumista supistuvilta aloilta laajentuville aloille, esimerkiksi niille, jotka korvaavat saastuttavat toiminnot puhtaammilla vaihtoehdoilla tai tarjoavat ympäristöpalveluita.

Työmarkkinapolitiikan tulisi keskittyä työllisyyden, ei työpaikkojen, säilyttämiseen. Sen tulisi varmistaa, että työntekijät ja yritykset pystyvät sopeutumaan nopeasti vihertyvän talouden aiheuttamiin muutoksiin, esimerkiksi tarttumaan uusiin mahdollisuuksiin. Auttamalla työntekijöitä siirtymään supistuvien alojen työpaikoista laajentuville aloille se voi osaltaan varmistaa, että siirtymän aiheuttamat sopeutumiskustannukset jakautuvat oikeudenmukaisesti (2). Uusia taitoja tarvitaan, mikä vaatii sopivaa koulutuspolitiikkaa. Vaikka monet olemassa olevista taidoista ovat edelleen tarkoituksenmukaisia, taitojen yhteensopimattomuutta ja aukkoja voi ilmaantua. Koulutus- ja uudelleenkoulutusohjelmat ovat avainasemassa työmarkkinapolitiikassa.

Muutosten laajuutta ei pidä liioitella. Esimerkiksi merkittävällä kasvihuonekaasupäästöjen vähentämisellä on vain rajallinen vaikutus työllisyyden kasvun nopeuteen. Työmarkkinatilanne voi jopa parantua, jos hiilen hinnoittelun tuloilla tuetaan työvoiman kysyntää. Lisäksi tässä ei ole otettu huomioon sitä positiivista vaikutusta, joka vihreän kasvun edistämiseksi on työvoimaan.

Jakamisvaikutusten käsitteleminen

Vihertyvän kasvun jakamisvaikutusten huomioon ottaminen on ratkaisevan tärkeää sen julkiselle hyväksymiselle. Laajalti ajatellaan, että joidenkin poliittisten välineiden jakamisvaikutukset ovat välttämättä regressiivisiä. Tämä ei pidä välttämättä paikkaansa, mutta ellei näitä käsityksiä oteta huomioon, jotkin avainasemassa olevat poliittiset välineet saatetaan kyseenalaistaa.

Esimerkiksi fossiilisten polttoaineiden tuilla on positiivinen vaikutus ympäristöön ja talouteen kokonaisuudessaan, mutta niillä voi olla lyhyellä aikavälillä haitallisia vaikutuksia joillekin maille tai väestöryhmille. Korkeampien polttoaineiden hintojen aiheuttamat tappiot ovat välittömästi ilmeisiä ja joillekin merkittäviä, mutta kestää kauemmin ennen kuin taloudelliset, yhteiskunnalliset ja ympäristöön liittyvät edut toteutuvat ja jakautuvat. Siksi tarvitaan kohdistettuja korvauksia, etenkin nousevissa talouksissa, joissa jotkut väestönosat ovat kaikkein haavoittuvaisimpia vihreän kasvun siirtymäkustannuksiin liittyen.

Vihreämpään kasvuun tähtäävä kansainvälinen yhteistyö

Vihreää kasvua edistävän maailmanlaajuisen arkkitehtuurin luomiseen tarvitaan parempaa kansainvälistä yhteistyötä. Maailmanlaajuisen julkisten hyödykkeiden, erityisesti biodiversiteetin ja ilmastoon, hallintaan liittyvien järjestelyjen vahvistamisessa on avain yhteistyö- ja kannustinongelmien ratkaisuun. Cancunissa tehtyjen ilmastomuutokseen liittyvien sopimusten takia voidaan olla optimistisiä siitä, että edistystä voi tapahtua, mutta

ponnisteluja on jatkettava. Etenkin rahoitusvirroista on tultava sekä kasvun ja kehityksen moottori että kannustin maapallon yhteisten varojen laadun ylläpitämiselle.

Julkisella kehitysavulla on edelleen tärkeä rooli, kun luodaan vihreää kasvua mahdollistavia olosuhteita, keskittyen alueisiin, joilla on rajallisia kannustimia yksityisille investoinneille ja investointivirrat ovat niukkoja, mukaan lukien välttämättömän infrastruktuurin, inhimillisten valmiuksien ja institutionaalisen kapasiteetin rakentaminen. Tieteellisen ja teknologisen yhteistyön lisäämistä on korostettava kiihdyttämällä sinnikkäämmiin teknologian kehitystä ja leviämistä sekä kehitysmaiden tutkimuskapasiteetin rakentamista.

Suurempi panos maailmanlaajuisen kaupan ja sijoitusvirtojen lisäämiseen voisi osaltaan vahvistaa kestävästä kasvusta ja vihreiden teknologioiden leviämistä. On myös varmistettava, että matalan tulotason maiden kehitysmahdollisuuksia ei horjuteta kotimaankaupan ja investointitoimien heijastusvaikutuksilla. Jotkut maat ovat huolissaan vaikutuksista kauppaan ja investointeihin siinä tapauksessa, että protektionistiset eturyhmät ottavat haltuunsa vihreän kasvupolitiikan ohjelman.

Vaikka vihreään kasvupolitiikkaan liittyvä investointiprotektionismi ei tähän mennessä ole ollut ongelma, jatkuvaa valppautta on kannustettava. OECD:n isännöimä Freedom of Investment -prosessi jatkaa investointitoimenpiteiden seuraamista varmistaakseen, ettei niitä käytetä protektionismin peittämiseen. Liitteeseen 2 on kopioitu sen tuore raportti Harnessing Freedom of Investment for Green Growth, joka tähtää siihen, että ympäristö- ja investointipoliittiset tavoitteet suunniteltaisiin toisiaan tukeviksi.

Vihreään kasvuun tähtäävän kehityksen valvonta

Vihreään kasvuun tähtäävän kehityksen valvonnan tulisi hyödyntää indikaattoreita, jotka kuvailevat ja seuraavat muutoksia seuraavilla alueilla: (i) ympäristövarojen ja luonnonvarojen käytön tuottavuus (ii) luonnonvarapohja (iii) elämänlaadun ympäristöön liittyvä ulottuvuus (iv) poliittiset ratkaisut ja taloudelliset mahdollisuudet. Kullekin alueelle on ehdotettu sopivia indikaattoreita raportissa Towards Green Growth: Monitoring progress - OECD Indicators. Tämä työ on vielä kesken ja sitä käsitellään yksityiskohtaisemmin, kun käyttöön tulee lisää tietoa ja käsitteet kehittyvät.

Tähän mennessä tehdyn työn mukaan ympäristönsuojeluun ja luonnonvaroihin liittyvä tuotteliaisuus on kasvussa. Vaikka eri maiden välillä onkin huomattavia eroja, bruttokansantuotteen ja muiden tuotannon mittareiden kasvu on taipuvainen ylittämään tuotantojärjestelmään syötetyn ympäristön suojeluun liittyvän panoksen. Vaikka ympäristönsuojellisuuden tuotteliaisuus onkin lisääntynyt, ympäristöön liittyvät paineet ja joidenkin luonnonvarojen kestävä käyttö eivät kuitenkaan ole kiistattomasti vähentyneet.

"Vihreää taloutta" mittaavia indikaattoreita on tulkittava varovaisesti. Jos nykyinen "vihreä talous" määritellään vain ympäristöystävällisiä tuotteita tuottavan teollisuuden mukaan, on se suhteellisen pieni. Vihreään kasvuun liittyviä taloudellisia mahdollisuuksia, yritteliäisyyttä ja innovaatiota voi kuitenkin syntyä kaikilla aloilla, joten vihreään teollisuuteen perustuva arvio vähättelee ympäristöystävällisten toimintojen taloudellista merkitystä.

Vihreän kasvustrategian seuraavat askeleet

Jotta kansalliset vihreät kasvustrategiat voisivat menestyä, ne on otettava mukaan politiikan valtaviirtaan. OECD voi tukea tätä monella tavalla. Synteesiraportin rakenne ja poliittinen näkemys voidaan räätälöidä kunkin maan erityisolosuhteita vastaavaksi, ja jatkuvia analyyseja voidaan tarjota maakatsausten muodossa. Tämä työn avulla voidaan arvioida perusteellisesti, kuinka kyseiset politiikat edistävät (tai eivät edistä) vihreää kasvua. Tähän strategiaan kuuluvien vihreän kasvun työkalujen kehittäminen ja hiominen voi edelleen tukea politiikan täytäntöönpanoa kansallisella tasolla.

Maakatsausten ja yleisen politiikan arvioinnin kautta saatu kokemus voi johtaa sellaisen analyttisen työkalun kehittämiseen, joka tunnistaisi maakohtaisia poliittisia prioriteetteja eri maiden välisen analyysin ja hyvien toimintatapojen ymmärtämisen perusteella. Tällä alueella hyödyttäisiin vihreän kasvun indikaattoreihin ja mittauskysymyksiin liittyvän työn jatkamisesta. Kun indikaattorit laitetaan vastakkain saatavilla olevan ja kansainvälisesti vertailtavan tiedon kanssa, seurauksena ilmeneekin tärkeä mittausohjelma OECD aikoo edistää

mittausohjelmaa tulevina vuosina ja siten parantaa mahdollisuuksia seurata siirtymistä vihreään kasvuun OECD:ssä ja muissa talouksissa.

Myös erilaisten poliittisten välineiden kustannuksia ja etuja on analysoitava lisää. Lisäksi tiettyihin kysymyksiin ja sektoreihin keskittyvistä tutkimuksista saadaan konkreettisempaa tietoa kasvun vihertämisen seuraamuksista useilla eri alueilla. Alussa etusijalla ovat ruoka ja maatalous, energiasektori, vesi, biodiversiteetti ja kehitysyhteistyö, sekä kaupunkien ja maaseudun kehittämistä koskeva politiikka.

Tulevaisuudessa OECD:n työ vihreän kasvun alalla perustuu syvempää yhteistyöhön muiden kansainvälisten järjestöjen kanssa, mukaan lukien YK:n toimielimet, Maailmanpankki ja Global Green Growth Institute sekä monet muut sidosryhmät. Näin helpotetaan kokemusten jakamista ja parhaita toimintatapoja ja edistetään sellaisia kansainvälisiä järjestelyjä, jotka tukevat vihreää kasvua sekä kehittyneissä maissa että kehitysmaissa.

Muistiinpanot:

- (1) Mukaan lukien OECD:n Innovaatiostrategiassa yksityiskohtaisesti esitelty innovaatiopolitiikka.
- (2) OECD:n Reassessed Job Strategy -raportista opitusta voi olla hyötyä.

© OECD

Tämä yhteenveto ei ole virallinen OECD-käännös.

Tämän yhteenvedon kopioiminen on sallittua sillä edellytyksellä, että OECD:n tekijänoikeudet ja alkuperäisen julkaisun nimi mainitaan.

Monikieliset yhteenvedot ovat käännettyjä otteita OECD:n julkaisuista, jotka on julkaistu alun perin englanniksi ja ranskaksi.

Julkaisuja on saatavilla maksutta OECD:n verkkokirjastossa osoitteessa www.oecd.org/bookshop

Lisätietoja antaa: OECD Rights and Translation unit, Public Affairs and Communications Directorate Sähköposti: rights@oecd.org faksinumero: +33 (0)1 45 24 99 30.

OECD Rights and Translation unit (PAC)
2 rue André-Pascal, 75116
Paris, France

Vieraille osaston verkkosivuilla osoitteessa www.oecd.org/rights/

